

NICOLAE PURCĂREA

O C U P A Ț I A

Meșter popular

„TEZAUUR UMAN VIU” - 2013

Sculptor tradițional în lemn

DATA NAȘTERII

13 decembrie 1923

DATA DECESULUI

25 septembrie 2015

LOCALITATEA

Șcheii Bașovului, județul Brașov

PREZENTARE PE SCURT

Nicolae Purcărea a fost un cunoscut creator popular, sculptor tradițional în lemn, fost deținut politic atât în perioada comunistă, cât și în cea a mareșalului Ion Antonescu.

Timp 20 de ani a fost închis pentru „activitate legionară și terorism” și ca „prim dușman al poporului” și a îndurat torturi greu de imaginat.

Om de o deosebită delicatețe sufletească, Nicolae Purcărea a avut tăria să depășească îngrozitoarele torturi fizice, psihice și spirituale pe care le-a îndurat în închisorile de la Brașov, Pitești, Poarta Albă, Valea Neagră, Craiova, Gherla, Codlea, Culmea, Periprava, Galați, Jilava, încheindu-și perioada de detenție la Aiud.

După ce a fost eliberat s-a refugiat în sculptură. Pasiunea pentru artă a dobândit-o în temnița de la Alba Iulia, de la niște elevi de-ai părintelui Anghel (Arsenie) Papacioc, care i-au pus dalta în mână. Cu timpul a devenit unul dintre cei mai cunoscuți și apreciați sculptori din România.

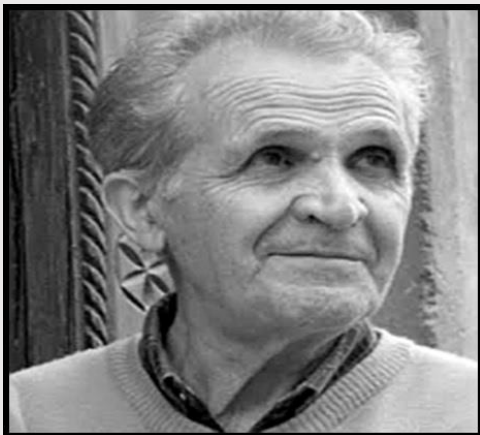
DESCRIEREA MEȘTEȘUGULUI / ÎNDELETNICIRII / PRACTICII / ACTIVITĂȚII

Lucrările sale sunt reprezentări ale tuturor tipurilor morfologice: obiecte de uz gospodăresc (linguri, lingurare, blidare, sărărițe, căuce, ale căror arhietipuri aparțin funcțional bucătăriei tradiționale șcheiene; furci de tors,



„Norocul meu a fost ca am avut un tovarăș de viață: sculptura. Prin sculptura mi-am găsit libertatea...”, spunea cel care a plecat dintre noi într-o vineri, în 25 septembrie 2015, la vârsta de 91 de ani, Nicolae Purcărea (n. 13 decembrie 1923).





fus cu prâsnel, așa cum le-a văzut în copilărie la femeile din Șchei); obiecte de cult (troițe în miniatură și mărime naturală, cruciulițe, pistolnice); arhitectură monumentală (poarta șcheiană, scări interioare și pridvoare inspirate din tematica ornamentală a arhitecturii populare); mobilier inspirat din cel dulgheresc, cioplit și crestat din interioarele locuințelor șcheiene (tron/ladă/pat, blidar, lingurar, colțar, armoar, scaune, mese în diferite variante, lăzi de zestre).

PE CINE A ÎNVĂȚAT / DACĂ A ÎNVĂȚAT PE ALTCINEVA

El a reușit să lase moștenire nu numai o frumoasă și bogată lucrare de sculptură populară românească – „Țara mea de basm. Rostuirea artei populare”, dar și un volum impresionant de memorii - „Urlă haita ... Pitești, Canal, Gherla, Jilava, Aiud”, o mărturie vie a trăirilor și a crezului unei întregi generații de tineri.

În casa lui de pe strada Tocile din Șcheii Brașovului au învățat să cresteze lemnul numeroși copii și tineri din Brașov și din toată Țara Bârsei. În perioada 1995-2010 a fost profesor instructor la Colegiul Național „Andrei Șaguna” din Brașov, unde a contribuit, alături de regretatul profesor Sorin Apan, la pregătirea elevilor în domeniul culturii populare, în cadrul Cercului Cultural „Minisatul Sfântul Andrei”.

Cel mai reprezentativ „ucenic” al său este chiar nepoata sa, Zina Burloiu Manesă, una dintre cele mai valoroase creatoare populare din România, cunoscută în Europa și peste Ocean.



CE SPUN SPECIALIȘTII?

Cunoscându-i-se valoarea și importanța, ca reprezentant al domeniului patrimoniului cultural imaterial, Nicolae Purcărea a fost evaluat și apreciat de numeroase personalități și specialiști din sfera culturii tradiționale:

„Mai presus de toate, meșterul Nicolae Purcărea a știut dintotdeauna să fie un bun român, iubind și prețuind nespus de mult tot ce a zămislit mai de preț acest popor – lucruri ieșite din mâinile țăranilor.

În toate împrejurările, la târgurile și expozițiile de artă populară, Nicolae Purcărea a purtat cu bucurie și demnitate costumul bunicilor și al străbunicilor săi. Mândrul și rafinatul costum șcheian.

Când știi să stabilești echilibrul între intuiție și rațiune, între instinct și gând, într-adevăr ajungi pe culmile artei; și Nicolae Purcărea a reușit acest lucru pe deplin. Sensibilitatea și noblețea sa sufletească ne-au făcut să-l îndrăgim și să-l prețuim nespus de mult pe creatorul Nicolae Purcărea.”

Dr. Maria Bâtcă

„Nicolae Purcărea este primul meu rezonator cultural pe tematica artei populare românești. Am înțeles de la dânsul că arta populară românească este un drum care vine de la Dumnezeu și merge spre Dumnezeu.



„Cuvintele mele au mai puțină valoare decât creațiile mele. Artă populară este o artă a identității poporului român. Este cea care de-a lungul vremii nu a făcut altceva decât să adune în jur toate tradițiile”. (Nicolae Purcărea)

Numele său va rămâne înscris atât în galeria celor mai talentați creatori de artă populară românească, cât și în inimile celor care au avut prilejul să îl cunoască.



Îmi rămân imagini de neuitat din activitatea noastră împreună; închipuiți-vă: domnul Purcărea, cot la cot cu copiii de 15-16 ani, până la 18-20 de ani – o ceată de 50-60 de colindători, în cătunele din Munții Căliman, într-o zăpadă care depășea genunchii, mergând printre pârleazuri și garduri – fără cărare – să colindăm de seara până dimineața. Și nu a fost mai oboșit decât noi.

Ceea ce a realizat domnul Purcărea, acest om educat, acest exponent al frumosului tradițional, al frumosului necontextual și nerelativ, a fost un lucru extraordinar. Este un reper, un element de stabilitate într-o lume destul de confuză – a valorilor răsturnate, simulate, reconstruite virtual.”

Prof. Sorin Apan

„Din mâinile domniei sale, din talent, din suflet și din minte au ieșit atâtea lucruri. A fost mesager în atâtea locuri din lume, dar a fost și un susținător al mării noastre culturi, aici, în țară și eu cred că modelul pe care Nicolae Purcărea l-a adus – preluat și dus până la generația de azi – este cel de care avem nevoie. Maestrul a lucrat pentru identitatea noastră și pentru profilul de român – echilibrat, moderat.

Prof. dr. Ion Opreș

APARIȚII ONLINE, PRESĂ SCRISĂ, RADIO ȘI TV

1. Adevarul.ro - interviu cu Nicolae Purcărea despre suferințele din închisoarea Pitești

<https://www.dailymotion.com/video/xyh3t2>

2. Jurnalul de Argeș - Autobiografia unui supraviețuitor al Experimentului Pitești – Nicolae Purcărea

<https://jurnaluldearges.ro/autobiografia-unui-supravietuitor-al-experimentului-pitesti-nicolae-purcare/>

3. Biografie - Nicolae Purcărea

<https://pitestiprison.org/mip--nicolae-purcare.html>

